यस्तु यस्तु खड्गादिकृन्नरः। प्रयान्ति ते विशसने नरके भृशदारुणे। असत्प्रतिग्रहीतारो नरके यान्त्यधोमुखे। अयाज्ययाजकस्तत्र तथा नक्षत्रसूचकः। वेगी पूयवहश्चैको याति मिष्टान्नभुङ्नरः। (वेगी साहसकारी) (पुत्रादीन् वर्जयित्वा एक एव मिष्टान्नभुक्) "लाक्षामांसरसानाञ्च तिलानां लवणस्य च। विक्रेता ब्राह्मणो याति तमेव नरकं द्विज!। मार्जारकुक्कुटच्छागान् श्ववराहविहङ्गमान्। पालयन्नरकं याति तमेव द्विजसत्तम!। रङ्गीएजीवी कैवर्त्तः कुण्डाशी गरदस्तथा। सूची माहिषिकश्चैव पर्वकारी च यो द्विजः"। (पत्यौ जीवति जाराज्जातः कुण्डः तदन्नभोजी कुण्डाशी माहिषिको महिषोपजीवी "यद्वा महिषीत्युच्यते भार्य्या भगेनोपार्जितं धनम्। उपजीवति यस्तस्याः स वै माहिषिकः स्मृतः" इति स्मृतिः। पर्वकारी धनादिलोभेन पर्वसु अमावस्यादिक्रियाप्रवर्त्तकः) "अगारदाही मित्रघ्नः शाकुनिर्ग्रामयाजकः। रुधिरार्द्रे पतत्येते सोमं विक्रीणते च ये। मधुहा ग्रामहन्ता च याति वैतरणीं नरः। रेतःपानादिकर्त्तारो मर्य्यादाभेदिनश्च ये। ते कृष्णे यान्त्यशौचाश्च कुहकाजीविनश्च ये। असिपत्रवणं याति वनच्छेदी वृथैव यः। औरभ्रिको मृगव्याधो वह्निज्वाले पतन्ति वै। यान्त्येते द्विज! तत्रैव यश्चापाकेषु वह्निदः। व्रतेषु लोपको यश्च स्वाश्रमाद्विच्युतश्च यः। सन्दंशयातनामध्ये पततस्तावुभावपि। दिवास्वप्नेषु स्कन्दन्ति ये नरा ब्रह्मचारिणः। पुत्रैरध्यापिता ये च ते पतन्ति श्वभोजने। एते चान्ये च नरकाः शतशोऽथ सहस्रशः। येषु दुष्कृतकर्माणः पच्यन्ते यातनागताः। यथैव पापान्येतानि तथान्यानि सहस्रशः। भुज्यन्ते यानि पुरुषैर्नरकान्तरगोचरैः। वर्णाश्रमविरुद्धञ्च कर्म कुर्वन्ति ये नराः। कर्मणा मनसा वाचा निरयेषु पतन्ति ते। अधःशिरोभिर्दृश्यन्ते नारकैर्दिवि देवताः। देवाश्चाधोमुखान् सर्वानधः पश्यन्ति नारकान्। स्थावराः कृमयोऽब्जाश्च पक्षिणः पशवो नराः। धार्मिकास्त्रिदशास्तद्वन्मोक्षिणश्च यथाक्रमम्। सहस्रभागप्रथमा द्वितीयानुक्रमास्तथा। सर्वे ह्येते महाभाग! यावन्मुक्तिसमाश्रयाः। यावन्तो जन्तवः स्वर्गे तावन्तो नरकौकसः। पापकृद्याति नरकं प्रायश्चित्तपराङ्मुखः" इति विष्णुपु० द्वितीयांशे ६अ०। तत्रैव "कथयामि विचित्राणां कर्मणां विविधा गतीः। ताः शृणुष्व महाराज! याः श्रुत्वा मोक्षमाप्नुयात्। परवित्तं परापत्यं कलत्रं पारकञ्च यः। हरते बुद्धिमोहेन सोऽन्ते मृत्युवशङ्गतः। कालपाशेन सम्बद्धो यमदूतैर्महाबलैः। तामिस्रे पात्यते तावत् यावत् वर्षसहस्रकम्। तत्र ताडनमुद्वृत्ताः कुर्वन्ति यमकिङ्कराः। पापभोगेन सम्भुक्तस्ततो योनिन्तु शौकरीम्। तत्र भुक्त्वा महादुःखं मानुषत्वं गमिष्यति। रोगादिचिह्नितं तत्र दुर्यशोज्ञापकं स्वकम्। भूतद्रोहं विधायैवं केवलं स्वकुटुम्बकम्। पुष्णाति पापनिरतः सोऽन्धतामिस्रके पतेत्। ये नरा इह जन्तूनां वधं कुर्वन्ति वै मृषा। ते रौरवे निपात्यन्ते खाद्यन्ते रुरुभिर्यतः। यः स्वोदरार्थं भूतानां वधमाचरति स्फुटम्। महारौरवसंज्ञे तु पात्यते स यमाज्ञया। यो वै निजन्तु जनकं ब्राह्मणं द्वेष्टि पापकृत्। कालसूत्रे महादुष्टे योजनायतविस्तृते। यावन्ति पशुरोमाणि गवां द्वेषं करोति यः। तावद्वर्षसहस्राणि पच्यते यमकिङ्करैः। यो भूमौ भूपतिर्भूत्वा दण्डायोग्यन्तु दण्डयेत्। करोति ब्राह्मणस्यापि देहदण्डं विलोलुपः। स शूकरमुखैर्दुष्टैः पीड्यते यमकिङ्करैः। पश्चाद्दुष्टासु योनीषु जायते पापभुक्तये। ब्राह्मणानां गवां ये तु द्रव्यं वित्तं तथाल्पकम्। वृत्तिं वा गृह्णते मोहाल्लुम्पन्ति स्वबलान्नराः। ते परत्रान्धकूपे च पात्यन्ते च महार्द्दिताः। योऽर्थं स्वयमुपाहृत्य मधुकञ्चाति लोलुपः। न देवाय न सुहृदे ददाति रसनातुरः। स पतत्येव नरके कृमिभोजनसंज्ञके। अनापदि नरो यस्तु हिरण्यादीनपाहरेत्। ब्रह्मस्वं वा महादुष्टः सन्दंशे नरके पचेत्। यः स्वदेहं प्रपुष्णाति नान्यं जानाति मूढधीः। मनसा कल्पितं द्रव्यं विदुषे यो ददाति न। स पुमान्नरकं याति यावदिन्द्राश्चतुर्दश। पश्चाद्दुष्टासु योनीषु जायते वर्णसङ्करः। दानानि वाडवे दत्त्वा पुनः शुद्धो भविष्यति। वचोदत्तं मनोदत्तमिति साहं वदेत् यदि। कल्पन्ते पितरस्तस्य नरकाय समुत्सुकाः। वचोदत्तं मनोदत्तं दत्तं पाणिकुशोदकम्। एतद्दत्तमदत्तं चेत् जिह्वामुत्पाटयेद् यमः। स यात्यते तैलतप्ते कुम्भीपाकेऽतिदारुणे। ये नगम्यां स्त्रियं मोहाद्योषिद्भावाच्च कामयेत्। तं तया किङ्कराः शूर्म्याः परिबद्धञ्च कुर्वते। ये बलाद्वेदमर्य्यादां लुम्पन्ति स्वबलोद्धताः। ते वैतरण्यां पतिता मांसशोणितभक्षकाः। वृषलीं यः स्त्रियं कृत्वा तया गार्हस्थ्यमाचरेत्। पूयोदे निप-